Η σύναξη του αθηναϊκού στρατού και η εκστρατεία στην Θήβα έγιναν άμεσα. Ένας κήρυκας έφτασε στην Ελευσίνα να αναγγείλει την νίκη («Ικέτιδες», στίχοι 654 – 730, σε μετάφραση Αθ. Παπαχαρίση):

«Βαριαρμάτωτοι οπλίτες απλώνονταν προς την κορυφή, όπως τουλάχιστο κυκλοφορούσε ένας λόγος, του Ισμήνιου λόφου, κι ο βασιλιάς ο ίδιος, ο ξακουσμένος γιος του Αιγέα (ο Θησέας), μαζί με όσους είχε μαζί του, άντρες που κατοικούσαν στην παλιά Κεκροπία (την γύρω από την Ακρόπολη περιοχή), είχαν πιάσει το άκρο δεξιό της γραμμής* δίπλα στην κρήνη του Άρη οι Πάραλοι (οι κάτοικοι των παραλίων της Αττικής, κατά κανόνα ναυτικοί και έμποροι) κονταροπλισμένοι* ισομοιρασμένη στις δυο άκρες του στρατού η καβαλαρία* τέλος τα πολεμικά άρματα είχαν σταθεί στα ριζά του ιερού τύμβου του Αμφίονα (του ενός από τα παιδιά του Δία και της Αντιόπης, Θηβαίους Διόσκουρους. Ο στρατός των Καδμείων είχε παραταχθεί μπρος στα τείχη, έχοντας πίσω του τους νεκρούς που γι' αυτούς ήταν να γίνει ο πόλεμος. Καβαλαρία στέκει αντίκρυ σε καβαλαρία κι άρματα αντικρίζουν άρματα.

»Τότε ένας κήρυκας του Θησέα διαλάλησε προς όλους τούτα τα λόγια: ''Σωπάστε, στρατιώτες! Σιωπή στις γραμμές των Καδμείων! Ακούστε με! Τους νεκρούς ζητούμ' εμείς κι ήρθαμ' εδώ. Θέλουμε να τους θάψουμε από σεβασμό στον Πανελλήνιο νόμο. Δε ζητούμε να τραβήξουμε σε μάκρος τη σφαγή''.

»Σ' αυτό το κήρυγμα απόκριση με δικό του κήρυγμα δεν έδωσε ο Κρέοντας* έμενε σιωπηλός, έτοιμος για πόλεμο. Κι άρχισαν τότε τη μάχη οι αρματηλάτες: οδηγώντας τ' άρματα πέρα από τη γραμμή που χώριζε τους δυο στρατούς έφεραν αντικριστούς τους μαχητάδες (αρματηλάτες οι ηνίοχοι, μαχητάδες οι οπλοφόροι των αρμάτων). Χτυπιούνται ετούτοι με τις λόγχες στο προσπέρασμα κι οι αρματηλάτες γυρίζουν τ' άλογα για να ξαναχτυπηθούν. Είδαν την ανακατωσούρα των αρμάτων ο Φόρβας (σύντροφος του Θησέα), ο ίππαρχος των Αθηναίων, κι οι αρχηγοί της καβαλαρίας των Θηβαίων, κι ευθύς χτυπήθηκαν κι αυτοί κι ήταν η μάχη τους αμφίρροπη…». Έγειρε υπέρ των Αθηναίων.

«Μόλις είδε ο Κρέοντας πως ο αθηναϊκός στρατός νικούσε με την καβαλαρία του, αρπάζει την ασπίδα του, πριν λιγοψυχήσουν οι πολεμιστάδες του, και προχωρεί. Μα κι ο Θησέας δε δίστασε* άρπαξε τ' αστραφτερά του όπλα και στη στιγμή ορμάει κι αυτός. Έτσι, καταμεσής στον κάμπο έριξαν σε σύγκρουση τους στρατούς που σκότωναν και σκοτώνονταν και που με δυνατή φωνή μεταβίβαζαν σ' όλη την παράταξη τις προσταγές «Χτύπα», «Μπήξε το

κοντάρι σου στους Ερεχθείδες (τους Αθηναίους, ως απόγονους του Ερεχθέα)!». Κι ήταν φοβερός αντίπαλος εκείνος ο στρατός ο φυτρωμένος από τα δόντια του δράκοντα (οι Θηβαίοι, ως απόγονοι των Σπαρτών). Λυγάει το αριστερό του στρατού μας* μα και το δικό τους αριστερό τσακίζεται από το δικό μας δεξιό και το βάζει στα πόδια* ισόρροπη λοιπόν η μάχη. Εδώ μπορούσε να παινέσει κανένας το στρατηγό. Δεν κοιτάει να καρπωθεί τούτη μονάχα τη νίκη, μα έτρεξε εκεί που λυγούσε ο στρατός του. Κι έμπηξε μια δυνατή φωνή που αχολόγησε ο τόπος: «Παιδιά, πάει χάνεται η πόλη της Παλλάδας, αν δε συγκρατήσετε τ' αλύγιστο κοντάρι των Σπαρτών». Θάρρος ξεσήκωσε τότε ο λόγος του σ' όλο το στρατό των Κραναϊδών (των Αθηναίων, ως απογόνων του Κραναού) κι ο ίδιος ολόγυρα το επιδαυρίτικο (της Επιδαύρου) φοβερό του ρόπαλο (του ληστή Περιφήτη, από τον οποίο το είχε πάρει, όταν τον σκότωσε) το στριφογύρναε σα σφεντόνα και κεφαλές με κράνη και τραχήλους θερίζει κι εδώ κι εκεί σκορπάει.

»Τότε και μονάχα τότε το 'βαλαν στα πόδια (…) Έφευγαν εκείνοι προς τις καστρόπορτες και σκούσμα σ' όλη την πόλη και θρηνητό παιδιών και γέρων απλωνόταν και το πλήθος τρομαγμένο γιόμιζε τους ναούς. Μπορούσε ο στρατός να μπει μέσα στο κάστρο, του συγκράτησε όμως την ορμή ο Θησέας* δεν πήγε, έλεγε, για να κουρσέψει την πόλη, μα για να ζητήσει τους νεκρούς.

»Τέτοιο στρατηγό πρέπει να διαλ**έμ**ε: Να 'ναι γενναίος στους κινδύνους και να μισεί τις ξιπασιές του όχλου που, όταν ευτυχεί, ζητάει ν' ανεβεί στο κορ
φιν
ό σκαλοπάτι κι έτσι χάνει την ευτυχία που μπορούσε να έχει».

Η τελευταία παράγραφος δεν είχε να κάνει με τον Θησέα και τους νεκρούς αλλά με τον δημαγωγό Κλέωνα που τον καιρό εκείνο παράσερνε τους Αθηναίους σε τυχοδιωκτικές κάθε είδους αποφάσεις. Ο Ευριπίδης βρήκε ευκαιρία να συμβουλεύσει τους συμπολίτες του, με το στόμα του αγγελιαφόρου.

Οπωσδήποτε, ο Θησέας έπλυνε, στόλισε κι έθαψε με τα ίδια του τα χέρια στο πεδίο της μάχης τους νεκρούς Αργείους, πλην των Επτά (στην πραγματικότητα, μόνο πέντε, αφού τον Πολυνείκη έθαψε η Αντιγόνη, ενώ ο Άδραστος είχε επιζήσει), οι οποίοι μεταφέρθηκαν, όπου ετοιμάστηκαν δυο πυρές: Μια χωριστή για τον Καπανέα που είχε θανατωθεί με κεραυνό από τον Δία και μια για τους υπόλοιπους πέντε καθώς έλειπε το σώμα του Αμφιάραου που η γη είχε καταπιεί. Στην πυρά με το πτώμα του Καπανέα ρίχτηκε η γυναίκα του, Ευάδνη, και κάηκε ζωντανή, μη αντέχοντας να βλέπει τον άντρα της νεκρό.

(τελευταία επεξεργασία, 10 Δεκεμβρίου 2021)